

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Bernardini Scardaeonii Patauini Presbyteri de Castitate Libri Septem

Scardeone, Bernardino

Venetiis, 1542

De aliqua cognitione medicae artis sacerdotibus habenda cap. xiiii

urn:nbn:de:hbz:466:1-30433

DE RATIONE COERCEN. LIBI D.
sophos, & optima quæq; præcepta inde sibi collige-
re, & commiscere diuinis, & nostratibus: perinde quasi
aurum, & argentum, & preciosam Ægyptiorum supelle-
tiliæ ab Israelitico populo subrepta, quæ cultui post-
modum diuino dicata est, & facta ex prophana sacra, &
de execrabili sancta. Hæc est sane optima thiriaca: quæ
ex uenenosis uiperæ carnibus nobis optime conficitur
in remedium contra uenenum insidiantis diaboli, ac cõ-
sequendam, perfecta & animæ, & corporis sanitatem.

De aliqua cognitione medicæ artis ha-
benda sacerdotibus, & studiosis
castitatis. Cap. XXIII.

Quin etiam nec ab re esse censemus, quædam
etiam cognoscere, quæ faciant ad salutem cor-
poris, & ad ualeitudinem reparandam, collecta
uel usu, uel aliquo studio medicinæ, quatenus uacat, & li-
cet. Neq; enim medicis duntaxat conuenit nosse reme-
dia sanitatis, sed & aliis hominibus recte, & liberaliter in-
stituta, ea præsertim, quæ natura nobis in promptu, & in
propatulo esse causa ualeitudinis uoluit: nam quæ occul-
ta sunt, & remota longius ab usu, ea solis medicis relin-
quenda putamus: quorum interest ex officio profes-
sionis suæ hæc studiosissime, omnibus uiribus indagare.
Nam medendi studium sacerdotibus prohibitum est, atq;
lege cautum ne docetes in scholis medicos audiant, sicut
nec ius ciuile profitentes. Quo circa hic nobis sat est ca-
tere perbelle ciborum, quibus nascimur, naturam, ut cõ-
tinentiæ, & ualeitudini pariter consulamus: namq; (ut dixi-
mus) in ciborum usu magna uis, est in utraq; partem.
Quare successui paululum temporis etiam in his stu-
diis quandoq; impartiri non erit prorsus inuitile: quod
plerosq; etiam ex nostro ordine factitasse uidemus ci-
tra cõtumeliã. Vt de Marsilio Ficino cõstat, qui in eoge-
nere mota est scripsit de episcopo nro Patauino Petro
Barocio

Baro cio compertum est : qui quidem huius disciplinae studiis, quatenus licuit, ita est delectatus, ut medicamentis etiam genus adinuenerit apprimè utile, et ab ipsis medicis frequentatum in remediis sanitatis, et mandatum in corruptis literarum monumentis, atque ex eo quod ab episcopo adiuuentum est episcopales pilulae nuncupatum. Sed et Apostoli medici officio potissimum functi sunt atque eis dictum fuit. Ite et curate infirmos : quod quidem fideliter praestiterunt, non tamen herbis, oleo, aut pharmacis, sed gratia, et uirtute diuina. Optime quidem inter se congruit ad totius hominis salutem, animi, corporisque curatio. Et ideo apud Aegyptios, et Persas, idem sacerdotes erant, qui et medici. Quid quod dum aegros uisemus arteriae pulsus saepe tentamus, dictam delectumque ciborum docemus, de quibus diebus creticis saepius interrogamus? Sed et pronosticari de aegrotis ex officio quoque nostro scire debemus, quum habeamus sacramenta nullis, nisi desperatae ualitudinis conferenda. Quocirca ubi non adsit medicus oportet sacerdotem eiusmodi signa cognoscere, quae ad hanc diuinationem faciunt, et quae consociata sunt medicinis. Dicit enim Hippocrates oportere medicum dicere de aegrotis, quae sint, quae fuerint, et quae uentura sint.

De cognitione naturalis historiae, et cosmographiae. Cap. XXV.

In eo quoque studiorum genere (ut arbitror) est cognitio naturalis historiae, et eorum quae de naturis animalium, lignorum lapidum, herbarum, metallorum, et aliarumque rerum scripta sunt : nam (ut scribit Augustinus) haec omnia ad cognitionem, et ad aenigmata diuinarum scripturarum soluenda plurimum ualent. Istarum namque rerum imperitia facit, ut multa non intelligantur : quae tralate, et mystice posita ubi in diuinis scripturis conspiciuntur.